

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ശ്രീമാൻ വേംകടനാഥാർയഃ കവിതാർക്കികകേസരീ |

വേദാന്താചാർയവർയോ മേ സന്നിധത്താം സദാ ഹൃദി ||

|| ഉദ്ധവ ഗീതാ - തൃതീയോഽധ്യായഃ ||

This document has been prepared by*

Sunder Kidambi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness *śrīmad āṇḍavan* of *śrīraṅgam*

*This was typeset using skt and Hellingman's T_EX for Malayalam.

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

|| ഉദ്ധവ ഗീതാ - തൃതീയോഽധ്യായഃ ||

ശ്രീബ്രഹ്മണ ഉവാച
സുഖമൈന്ദ്രിയകം രാജൻ സ്വർഗ്ഗേ നരക ഏവ ച |
ദേഹിനാം യദ് യഥാ ദുഃഖം തസ്മാനേച്ഛേത തദ്ബുധഃ || 3.1 ||

ഗ്രാസം സുമൃഷ്ടം വിരസം മഹാന്തം സ്തോകമേവ വാ |
യദ്യച്ഛരയൈവാപതിതം ഗ്രസേദാജഗരോഽക്രിയഃ || 3.2 ||

ശയീതാഹാനി ഭൂരീണി നിരാഹാരോഽനുപക്രമഃ |
യദി നോപനമേദ് ഗ്രാസോ മഹാഹിരിവ ദിഷ്ടഭൂക് || 3.3 ||

ഓജഃസഹോബലയുതം ബിഭ്രദ് ദേഹമകർമ്മകം |
ശയാനോ വീതനിദ്രശ്ച നേഹേതേന്ദ്രിയവാനപി || 3.4 ||

മുനിഃ പ്രസന്നഗംഭീരോ ദുർവ്വിഗാഹ്യോ ദുരത്യയഃ |
അനന്തപാരോ ഹ്യക്ഷോഭ്യഃ സ്തിമിതോദ ഇവാർണ്ണവഃ || 3.5 ||

സമൃദ്ധകാമോ ഹീനോ വാ നാരായണപരോ മുനിഃ |
നോത്സർപ്പേത ന ശുഷ്യേത സരിദ്ഭിരിവ സാഗരഃ || 3.6 ||

ദ്യഷ്ട്വാ സ്ത്രിയം ദേവമായാം തദ്ഭാവൈരജിതേന്ദ്രിയഃ |
പ്രലോഭിതഃ പതത്യന്ധേ തമസ്യഗൗ പതംഗവത് || 3.7 ||

യോഷിദ്ധിരണ്യാഭരണാംബരാദി-
ദ്രവ്യേഷു മായാരചിതേഷു മൂഢഃ |
പ്രലോഭിതാത്മാ ഹ്യുപഭോഗബുദ്ധ്യോ
പതംഗവന്നശ്യതി നഷ്ടദ്യഷ്ടിഃ || 3.8 ||

സ്തോകം സ്തോകം ഗ്രസേദ് ഗ്രാസം ദേഹോ വർത്തേത യാവതാ |
ഗൃഹാനഹിംസന്നാതിഷ്ഠേദ് വൃത്തിം മാധുകരീം മുനിഃ || 3.9 ||

അണുഭൃശ്ച മഹദ്ഭൃശ്ച ശാസ്ത്രേഭ്യഃ കുശലോ നരഃ |
സർവ്വതഃ സാരമാദദ് യാത്പുഷ്പേഭ്യ ഇവ ഷട്പദഃ || 3.10 ||

സായന്തനം ശ്വസ്തനം വാ ന സംഗൃഹ്ണീത ഭിക്ഷിതം |
പാണിപാത്രോദരാമത്രോ മക്ഷികേവ ന സംഗ്രഹീ || 3.11 ||

സായന്തനം ശ്വസ്തനം വാ ന സംഗൃഹ്ണീത ഭിക്ഷുകഃ |
മക്ഷികാ ഇവ സംഗൃഹ്ണൻ സഹ തേന വിനശ്യതി || 3.12 ||

പദാപി യുവതീം ഭിക്ഷുർന്ന സ്പ്യശേദ് ദാരവീമപി |
സ്പ്യശൻ കരീവ ബധ്യേത കരിണ്യാ അംഗസംഗതഃ || 3.13 ||

നാധിഗച്ഛേത് സ്ത്രിയം പ്രാജ്ഞഃ കർഹിചിന്ത്യുമാത്മനഃ |
ബലാധികൈഃ സ ഹന്യേത ഗജൈരന്യൈർഗ്ഗജോ യഥാ || 3.14 ||

ന ദേയം നോപഭോഗ്യം ച ലുബ്ധൈർയദ് ഭുഃഖസഞ്ചിതം |
ഭുങ്ക്തേ തദപി തച്ചാന്യോ മധുഹേവാർത്ഥവിന്ധു || 3.15 ||

സുഭുഃഖോപാർജ്ജിതൈർവിതൈരാശാസാനാം ഗൃഹാശിഷഃ |
മധുഹേവാഗ്രതോ ഭുങ്ക്തേ യതിർവ്വൈ ഗൃഹമേധിനാം || 3.16 ||

ഗ്രാമ്യഗീതം ന ശൃണുയാദ് യതിർവ്വനചരഃ ക്വചിത് |
ശിക്ഷേത ഹരിണാദ് ബദ്ധാന്യഗയോർഗ്ഗീതമോഹിതാത് || 3.17 ||

നൃത്യവാദിത്രഗീതാനി ജുഷൻ ഗ്രാമ്യാണി യോഷിതാം |
ആസാം ക്രീഡനകോ വശ്യ ഗൃഷ്യശ്യങ്ഗോ മൃഗീസുതഃ || 3.18 ||

ജിഹ്വയാതിപ്രമാമിന്യാ ജനോ രസവിമോഹിതഃ |
മൃത്യുമുച്ഛത്യസദ്ബുദ്ധിർമ്മീനസ്തു ബധിശൈർയഥാ || 3.19 ||

ഇന്ദ്രിയാണി ജയന്ത്യാശു നിരാഹാരാ മനീഷിണഃ |
വർജ്ജയിത്വാ തു രസനം തന്നിരന്നസ്യ വർദ്ധതേ || 3.20 ||

താവജ്ജിതേന്ദ്രിയോ ന സ്യാദ് വിജിതാന്യേന്ദ്രിയഃ പുമാൻ |
ന ജയേദ് രസനം യാവജ്ജിതം സർവ്വം ജിതേ രസേ || 3.21 ||

പിംഗലാ നാമ വേശ്യാഽഽസീദ് വിഭേഹനഗരേ പുരാ |
തസ്യാ മേ ശിക്ഷിതം കിഞ്ചിന്നിബോധ നൃപനന്ദന || 3.22 ||

സാ സ്വൈരിണ്യേകദാ കാന്തം സംകേത ഉപനേഷ്യതീ |
അഭൂത് കാലേ ബഹിർദ്ധാരേ ബിഭ്രതീ രൂപമുത്തമം || 3.23 ||

മാർഗ്ഗ ആഗച്ഛതോ വീക്ഷ്യ പുരുഷാൻ പുരുഷർഷഭ |
താത്പര്യകദാൻ വിത്തവതഃ കാന്താൻ മേനേർത്ഥകാമുകാ || 3.24 ||

ആഗതേഷപയാതേഷു സാ സംകേതോപജീവിനീ |
അപ്യന്യോ വിത്തവാൻ കോഽപി മാമുപൈഷ്യതി ഭൂരിദഃ || 3.25 ||

ഏവം ദുരാശയാ ധസ്തനിദ്രാ ദ്വാർയവലംബതീ |
നിർഗ്ഗച്ഛന്തീ പ്രവിശതീ നിശീമം സമപദ്യത || 3.26 ||

തസ്യാ വിത്താശയാ ശുഷ്യദക്രതായാ ഭീനചേതസഃ |
നിർവ്വേദഃ പരമോ ജ്ജേഠ ചിന്താഹേതുഃ സുഖാവഹഃ || 3.27 ||

തസ്യാ നിർവ്വിണ്ണചിത്തായാ ഗീതം ശൃണു യഥാ മമ |
നിർവ്വേദ ആശാപാശാനാം പുരുഷസ്യ യഥാ ഹൃസിഃ || 3.28 ||

ന ഹൃംഗാജാതനിർവ്വേദോ ദേഹബന്ധം ജിഹാസതി |
യഥാ വിജ്ഞാനരഹിതോ മനുജോ മമതാം നൃപ || 3.29 ||

ശ്രീപിംഗലോവാച
അഹോ മേ മോഹവിതതിം പശ്യതാവിജിതാത്മനഃ |
യാ കാന്താദസതഃ കാമം കാമയേ യേന ബാലിശാ || 3.30 ||

സന്തം സമീപേ രമണം രതിപ്രദം
വിത്തപ്രദം നിത്യമിമം വിഹായ |
അകാമദം ദുഃഖഭയാധിശോക-
മോഹപ്രദം തുച്ഛമഹം ഭജ്ജേജ്ഞാ || 3.31 ||

അഹോ മയാഽഽത്ഥാ പരിതാപിതോ വ്യഥാ
 സാംകേത്യവൃത്തയാതിവിഗർഹ്യവാർത്തയാ |
 സ്ത്രൈണാനനരാദ് യാർത്ഥത്യുഷോഽനുശോചയാത്
 ക്രീതേന വിത്തം രതിമാത്മനേച്ഛരതീ || 3.32 ||

യദസ്ഥിഭിർന്നിർമിതവംശവംശ്യ
 സ്ഥൂണം ത്വചാ രോമനഖൈഃ പിനഭും |
 ക്ഷരന്നവലാരമഗാരമേതദ്
 വിൺമൂത്രപൂർണ്ണം മദുപൈതി കാന്യാ || 3.33 ||

വിദേഹാനാം പുരേ ഹൃസ്മിന്നഹമേകൈവ മുന്ധധീഃ |
 യാന്യമിച്ഛന്ത്യസത്യസ്മാദാത്മദാത് കാമമച്യുതാത് || 3.34 ||

സുഹൃത് പ്രേഷ്ഠതമോ നാഥ ആത്മാ ചായം ശരീരിണാം |
 തം വിക്രീയാത്മനൈവാഹം രമേഽനേന യഥാ രമാ || 3.35 ||

കിയത് പ്രിയം തേ വൃഭജൻ കാമാ യേ കാമദാ നരാഃ |
 ആദ്യന്തവന്തോ ഭാർയായാ ദേവാ വാ കാലവിദ്രുതാഃ || 3.36 ||

നൂനം മേ ഭഗവാൻ പ്രീതോ വിഷ്ണുഃ കേനാപി കർമ്മണാ |
 നിർവ്വേദോഽയം ദുരാശായാ യന്മേ ജാതഃ സുഖാവഹഃ || 3.37 ||

മൈവം സ്യൂർമ്മന്ദഭാഗ്യായാഃ ക്ലേശാ നിർവ്വേദഹേതവഃ |
 യേനാനുബന്ധം നിർഹൃത്യ പുരുഷഃ ശമമ്യച്ഛരതി || 3.38 ||

തേനോപകൃതമാദായ ശിരസാ ഗ്രാമ്യസംഗതാഃ |
 ത്യക്ത്വാ ദുരാശാഃ ശരണം വ്രജാമി തമധീശ്വരം || 3.39 ||

സന്തുഷ്ടാ ശ്രദ്ധ്യത്യേതദ് യഥാലാഭേന ജീവതീ |
 വിഹരാമ്യമുനൈവാഹമാത്മനാ രമണേന വൈ || 3.40 ||

സംസാരകൃപേ പതിതം വിഷയൈർമ്മുഷിതേക്ഷണം |
 ഗ്രസ്തം കാലാഹിനാഽഽത്ഥാനം കോഽനുസ്ത്രാതുമധീശ്വരഃ || 3.41 ||

ആത്മൈവ ഹൃയാത്മനോ ഗോപ്താ നിർവ്വിദ്യേത യദാഖിലാത് |
അപ്രമത്ത ഇദം പശ്യേദ് ഗ്രസ്മതം കാലാഹിനാ ജഗത് || 3.42 ||

ശ്രീബ്രഹ്മണ ഉവാച
ഏവം വ്യവസിതമതിർദുരാശാം കാന്തതർഷജാം |
ചരിന്ത്വാപശമമാസ്ഥായ ശയ്യാമുപവിവേശ സാ || 3.43 ||

ആശാ ഹി പരമം ദുഃഖം നൈരാശ്യം പരമം സുഖം |
യഥാ സഞ്ചരിദ്യ കാന്താശാം സുഖം സുഷ്യാപ പിംഗലാ || 3.44 ||

|| ഇതി തൃതീയോഽധ്യായഃ ||